

PRIKAZI

KRIŠKOVIĆ P.: BIOAGRIKULTURA U PRAKSI. PROIZVODNJA ZDRAVE I JEFTINE HRANE. „MLADOST., ZAGREB, 1989. 1-247.

Iz multidisciplinare problematike bioagrikulture Krišković je pokušao da nas upozna sa nekim osnovama biološke agrikulture i prakse, koja se odnosi na biljnu proizvodnju (kukuruz, soju, krompir), biološko povtarstvo, biološko vočarstvo, manje biološko vinogradarstvo. Pored ovih poglavlja u knjizi se izlažu ukratko podaci o biološkoj poljoprivredi danas, o čoveku i životu svetu, homeopatiji i radioesteziji u vočarstvu.

Sasvim je razumljivo da su različita poglavlja po obimu nejednako obradena. Autor je po struci vočar i biološko vočarstvo zauzima najveći deo publikacije, potom biološko povtarstvo, ratarstvo i ostalo.

U uvodnom delu iznosi se o kvalitetu hrane, kvantitativnim i kvalitetnim rezultatima i kvaliteti proizvoda. Sve to je dosta sažeto i kratko, sa namjerom da se sagleda biološki kvalitet. Drugo poglavlje odnosi se na bioagrikulturu u praksi. Tu se uglavnom obrađuje zemljište sa svojim osobinama (fizičkim, hemijskim i biološkim). Nastavak ovog poglavlja je sa osnove biološke poljoprivrede, odnosno nastavak zemljишnih osobina (plodnost, hranljivi elementi i sl.).

Dalja poglavlja obraduju pripremanje zemljišta, ishranu bilja, fertilizaciju i plodored. To su osnovne agrotehničke mјere koje se razlikuju u bioagrikulturi od dosadašnje klasične, tradicionalne, konvencionalne poljoprivrede.

Posle ovog dela publikacije, autor prelazi na iznošenje proizvodnje kukuruza mulčiranjem, soja u biološkoj proizvodnji hrane i francuski način sadnje krompira. Za sva ova tri useva dato je poreklo, pripremanje zemljišta, sorte i ostali podaci o setvi, nezi i berbi i nekim specifičnostima (soje).

Biološko povtarstvo, pored definicije sadrži čitav niz osnovnih agrotehničkih mera, koje treba sprovesti u povrtnjaku. Ovaj deo može korisno poslužiti povtarima, da gaje povrće na pravi biološki način. Autor nije dao posebno gajenje pojedinih vrsta povrća, kako se to uobičava u inostranoj publicistici (njemačkoj).

Biološko vočarstvo je najdetaljnije i najiscrpljije izneto (obradeno) u odnosu na druge proizvodnje, što je sasvim razumljivo iz više razloga, prvo, autor je vočar, a drugo, prvi njegova publikacija izdata još 1972. godine, najviše praktikuje biološko vočarstvo u svetu. Taj deo će i najviše koristiti kako proizvodačima, tako i amaterima (vikendašima). Biološko vinogradarstvo je kratko obradeno, mada u inostranstvu, naročito u SRN ima dosta podataka, naravno manje nego za vočarstvo.

Sledeća poglavlja: biološka poljoprivreda u svetu, čovek i živi svet, nova saznanja o plodnosti zemljišta, homeopatija i radiestezija u vočarstvu obrađena su kao osnovni pojmovi kratko. Ovde je poglavlje prelaz na biološku poljoprivrednu, koje zaslужuje da se o njemu nešto više kaže jer je od neobične važnosti za bioagrikulturu.

Na kraju autor daje spisak literature sa 30 bibliografskih jedinica, što se može reći da je veoma skromno s obzirom koliko je poslednjih desetak godina objavljeno samo na nemačkom jeziku.

Knjiga je opremljena uspešnim crtežima i fotografijama, koji doprinose kvalitetu tekstova.

Ova publikacija može korisno poslužiti svima onima koji se interesuju za ovu problematiku, bilo da nameravaju da se njome bave ili je već praktikuju.

Prof. dr Budimir Milojić